МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології
Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ВСТУП ДО ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський)
Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	Спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Освітньо-професійна програма:	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька»
Семестр, рік навчання:	4-й семестр, 2-й рік навчання (очна та заочна форма)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Обсяг:	3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких: лекції – 20 годин, практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 54 години
Мова викладання:	Українська
День, час, місце:	Відповідно до розкладу
Викладач:	Кулина І. Г., к. філол. н., доцент, доцент кафедри німецької філології Іваницька Ю. В., к. філол. н., доцент, доцент кафедри німецької філології
Контактна іформація:	iryna.kulyna@ukr.net juliia21-76@ukr.net
Робоче місце:	Французький бульвар, 24/26, кафедра німецької філології (ауд. 155)
Консультації:	відповідно до графіку індивідуальних консультацій (з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM чи Google Meet за попередньою домовленістю)
Передреквізити:	Знання з германського мовознавства, свідомості про сучасні германські мови, з історії німецької мови, готської мови
Постреквізити:	Глибокі знання у царині індоєвропейських мовних груп, їхнього розвитку та змін, а також знання, пов'язані з історією давньогерманських племен та їхніх мов
Мета навчальної дисципліни:	Забезпечити основи для подальших теоретичних курсів з історії мови, лексикології, теоретичної граматики та фонетики, з практичного курсу німецької мови. Надати студентам загальних знань з теорії германських мов та

	історичного розвитку кожної мови цієї групи
Завдання навчальної дисципліни:	Завданнями даного курсу є: вивчення загальних закономірностей, які мають окремі мовні групи; розгляд специфічних рис розвитку окремих германських мов; розгляд мовних особливостей у тісному зв'язку з історією суспільства та зі станом сучасних германських мов
Очікувані результати навчання:	У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен **знати:** історію давньогерманських племен та їхніх мов, фонетичні та граматичні особливості готської мови та загальні риси германських мов; **вміти**: проводити аналіз фонетичних, морфологічних та граматичних явищ індоєвропейських мовних груп, орієнтуватися в їхньому розвитку та змінах. Здобувачі мають вміти читати та перекладати стародавні писемні пам'ятники, в тому числі й готські тексти, аналізувати факти фонетичного, морфологічного та граматичного порядку
Зміст навчальної дисципліни:	**Змістовий модуль 1** **Загальні питання германського мовознавства** **<u>Тема 1.</u>** ***Германське мовознавство як наука. Завдання курсу "Вступ до спец філології".*** Предмет і проблематика германського мовознавства. Основні проблеми германського мовознавства. Зміст і основні завдання курсу "Вступ до спец філології". Зв’язок германського мовознавства з іншими науками. Класифікація сучасних германських мов. Перші відомості про германців. Велике переселення народів та формування варварських королівств. **<u>Тема 2.</u>** ***Давньогерманські племена та їх мови.*** Класифікація давньогрманських племен і племінних мов. Історія та розвиток германської писемності. Рунічне та латинське письмо. Готичне письмо. **<u>Тема 3.</u>** ***Порівняльно-історичний метод і його роль у встановленні спорідненості мов.*** Поняття спорідненості мов і мови-основи. Виникнення порівняльно-історичного методу. Методика порівняльно-історичного аналізу. Докази матеріальної спорідненості мовних фактів. Поняття зовнішньої і внутрішньої реконструкції. Визначення ареалу мовних явищ. Мова-основа, субстрат і архетип. **Змістовий модуль 2** **Особливості індоєвропейського та германського мовного ареалу**

	<u>Тема 4.</u> ***Особливості наголосу. Система голосних і приголосних.*** Наголос в індоєвропейській мові. Система голосних. Довгі і короткі голосні. Відмінності між ними. Система приголосних. Поділ індоєвропейських приголосних фонем. Сонорні, щілинні та зімкнені приголосні. **<u>Тема 5.</u>** ***Морфологічна система в загальноіндоєвропейській мові.*** Загально індоєвропейські риси в германському імені та дієслові. Система способів, Категорія числа. Стани. Германська форма *Infinitiv*. Загально індоєвропейська лексика. Лексичні ізоглоси. **<u>Тема 6.</u>** ***Особливості германського мовного ареалу.*** Наголос і система фонем. Характеристика коротких голосних. Характеристика довгих голосних. Аблаут. Якісний та кількісний аблаут. Аблаут у давньогерманських сильних дієсловах.. Інші випадки аблауту в давньогерманських мовах. Умлаут. Характеристика приголосних. Перший пересув приголосних (закон Грімма). Закон Вернера та інші закономірності. **Змістовий модуль 3** **Готська писемність** **<u>Тема 7.</u>** ***Готські писемні пам'ятки.*** Поява готської писемності. Готська Біблія. Рунічні пам'ятки. Готський алфавіт. **<u>Тема 8.</u>** ***Фонетичні особливості. Система голосних.*** Наголос. Система фонем готської мови. Голосні. Короткі голосні. Довгі голосні. Старе чергування голосних або аблаут. Якісний і кількісний аблаут. **<u>Тема 9.</u>** ***Фонетичні особливості. Характеристика приголосних.*** Сонорні приголосні. Дзвінкі зімкнені приголосні. Чергування дзвінких щілинних приголосних. Чергування приголосних у словозміні. Особливості готського словотворення. Явище дисиміляції. Специфіка готської мови. **Змістовий модуль 4** **Морфологічні риси готської мови** **<u>Тема 10</u>**. ***Основні правила читання в готській мові.*** Диграфи. Подвоєння літер. **<u>Тема 11.</u>** ***Морфологічні риси готської мови.*** Іменник. Прикметник, Займенник. Дієслово. Основні форми сильних та слабких дієслів. Дієвідмінювання. Претерито-

	презентні дієслова. Неправильні дієслова
Методи навчання:	Словесні: лекція (традиційна, із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint-презентація), пояснення, розповідь, бесіда. Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. Практичні: переклад та аналіз текстів із Готської Біблії.
Рекомендована література:	**Основна** 1.Berner, Elisabeth; Wolf, Norbert Richard; Schmidt, Wilhelm; Langner, Helmut. Geschichte der deutschen Sprache. Teil 1 und 2, S. Hirzel Verlag, 2020, 509 S. 2. Lewizkij V. Geschichte der deutschen Sprache. Winnyzja: Nova Knyha Verlag, 2011, 250 S. 3. Lewizkij V., Heinz-Dieter Pohl. Geschichte der deutschen Sprache. Winnyzja: Nova Knyha Verlag, 2010, 254 S. 4. Stefan Hartmann. Deutsche Sprachgeschichte, Narr Francke Attempto Verlag, 2018, 376 S. **Додаткова** 1. Левицький В. В. Етимологічний словник германських мов. Т.1. Вінниця: Нова книга, 2010. 614 с. 2. Левицький В. В. Етимологічний словник германських мов. Т.2. Вінниця: Нова книга, 2010. 367 с. 3. Lewizkij V., Heinz-Dieter Pohl. Geschichte der deutschen Sprache. Winnyzja: Nova Knyha Verlag, 2010. 254 S. 4. Stefan Hartmann. Deutsche Sprachgeschichte, Narr Francke Attempto Verlag, 2018. 376 S. **Електронні інформаційні ресурси** www.deutsch.kpnu.edu.ua/istoriia-nimetskoi-movy-nim1-b17/ www.dci-initiativen.org/entwicklung-der-deutschen-sprache-und-ihre-standardisierung/#:~:text=Der%20Ursprung%20der%20deutschen%20Sprache,Asiens%20einen%20gemeinsamen%20Ursprung%20hatten. www.lernhelfer.de/schuelerlexikon/deutsch-abitur/artikel/entwicklung-der-deutschen-sprache www.reclam.de/data/media/978-3-15-011056-0.pdf www.duden.de
Оцінювання:	Поточний контроль: усне опитування, контрольні письмові роботи (тести), оцінювання виконання практичних навичок. Поточний контроль здійснюється за результатами оцінювання виконання самостійної роботи

	студентів та використання практичних навичок. Застосовуються елементи самоконтролю та взаємоконтролю (рецензування відповіді колеги, самооцінка письмової роботи). Загальна оцінка з дисципліни розраховується за сумою балів, отриманих за результатами поточного та підсумковго контролів. Підсумковий конроль за цією дисципліною є іспит.
ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»): Відвідування занять Регуляція пропусків	Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватися он-лайн з використання дистанційних технологій. Відпрацювання пропущених занять має буди регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Порядок та умови навчання регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова» (poloz-org-osvit-process_2022.pdf).
Дедлайни та перескладання	Слід дотримуватися запропонованих у розкладі термінів складання сесії; перескладання відбувається відповідно до «Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти ОНУ імені І.І. Мечникова» (2020 р.) (http;//onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf)
Політика академічної доброчесності	Регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова» (polozhennya-antiplagiat-2021.pdf (onu.edu.ua)
Використання комп'ютерів/телефонів на занятті	Під час занять не дозволяється користуватися мобільними телефонами, які попередньо мають бути переведені у беззвучний режим. Електронні пристрої використовуються лише за умов наявності відповідної вимоги в навчальному завданні.
Комунікація	Всі робочі оголошення або надсилаються через старосту академгрупи на електронну пошту, або через чат академгрупи у Viber/Telegram. Студенти мають регулярно перевіряти повідомлення і вчасно на них реагувати.